

Zbb-heroriëntatie, nadere informatie m.b.t. zwembaden

Context

Op 20 december 2011 heeft het college het eerste principebesluit genomen in het zero based budgeting-traject. Dit besluit betreft de strategische heroriëntatie. Het besluit geeft richting aan het verdere zbb-proces. In de raadsbijeenkomst van 26 januari wil het college van de raad horen of zij op de goede weg is. Zij legt hiervoor een zestal onderwerpen ter bespreking voor. Dit zijn de volgende onderwerpen: kwaliteit openbare ruimte, handhaving, wijkgericht werken, onderwijs, zwembaden en dienstverlening. Ten aanzien van deze onderwerpen verwacht het college **richtinggevende uitspraken van de raad** in de zin van 'mee eens' of 'anders, en wel...'.
Vervolgens worden deze onderwerpen verder uitgewerkt en in de 1^e helft van 2012 ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. De raad geeft m.a.w. op 26 januari dus de kaders aan voor het vervolgtraject.

Voor deze raadsbehandeling heeft het college een bulletin opgesteld. In dit bulletin is aangegeven dat er voor de behandeling van deze 6 onderwerpen nadere informatie wordt gegeven. Hierbij treft u de informatie m.b.t. zwembaden aan.

Voorstelrichting en mogelijke alternatieven

De gemeente beschikt op dit moment over 3 zwembaden, 2 binnenbaden (de Blenk en v. Pallandt) en 1 buitenbad (Paasberg). Deze 3 zwembaden kosten de gemeente jaarlijks circa € 1,2 miljoen. In totaal zijn er ongeveer 200.000 bezoekers. Per bezoeker kost het zwemmen de gemeente dus circa € 6,-. De drie zwembaden verkeren in een slechte staat van onderhoud. Er moet iets gebeuren. Opknappen van oude baden leidt tot grote investeringen. Het lijkt ons niet juist om, gelet op onze financiële situatie, te investeren in het opknappen van drie baden.

Voorstelrichting

Wij zijn voorstander van **het bouwen van één nieuw bad** (scenario 1). Voor de situering van dit bad hebben wij nog geen concreet voorstel. Wij stellen voor dit uit te werken na de richtinggevende uitspraken in het kader van zbb. Bij de keuze van de situering is de bereikbaarheid een belangrijk criterium. Verder kan het de wens zijn sportvoorzieningen te clusteren.

Bij de keuze voor één nieuw bad kunnen we kiezen voor een louter functioneel bad en voor een functioneel bad met recreatieve toevoegingen.

Wij zijn voorstander van het volgende eisenpakket: Er wordt een effectief en efficiënt zwembad gebouwd. Doelgroepen (bijvoorbeeld kinderen die zwemles krijgen, ouderen of verenigingen die trainen/ competitie spelen) kunnen goed gebruik maken van het zwembad. Het bad kan eenvoudig op de doelgroep worden aangepast, bijvoorbeeld door het gebruik van een beweegbare bodem. Wij streven naar het realiseren van een combibad, een binnen- en buitenbad in één. Er wordt weliswaar één bad gerealiseerd, maar door het gebruik van een 'afrijdbaar dak' kan het bad functioneren als regulier binnenbad en als buitenbad in de zomer bij mooi weer. Duurzaamheid, zowel qua bouw als qua gebruik, is onderdeel van het geheel.

Dit eisenpakket kan desgewenst worden uitgebreid met recreatieve toevoegingen. Dit is voor ons nog een besprekingspunt. Wij zijn echter geen voorstander van een wellness-achtige toevoeging.

Door het gebruik van de nieuwste technieken bij de bouw van het zwembad en de installatietechniek (denk hierbij vooral ook aan energieverbruik en bijbehorende kosten) is het mogelijk om de exploitatiekosten substantieel te reduceren ten opzichte van de exploitatiekosten van de huidige zwembaden. Het realiseren van één zwembad in de gemeente betekent ook dat er aanzienlijk minder personeel nodig is ten opzichte van de huidige situatie.

Doordat er minder m² aan zwemwateroppervlak is dan in de huidige situatie, heeft dit consequenties voor de inroosting van doelgroepen. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan zwem- of waterpoloverenigingen en aan het schoolzwemmen. Qua theorie is er voldoende capaciteit om alle doelgroepen te bedienen. Er zullen echter keuzes moeten worden gemaakt wie wanneer gebruik kan maken van het beschikbare zwemwater. Die keuzes zullen niet altijd goed uitkomen.

Indien gekozen wordt voor dit scenario, is er ons inziens geen financiële ruimte voor het verlenen van bijdragen aan het overdragen van de 'oude' zwembaden aan 'de markt'. Het is de verwachting dat de markt in dat geval geen belangstelling zal tonen. Vanuit een oogpunt van concurrentie voor het gemeentelijk zwembad kan dit ook als een wenselijke ontwikkeling worden gezien.

Alternatieven

We hebben een tweetal andere scenario's tegen het licht gehouden. Wij realiseren ons dat het mogelijk is om aan onderstaande scenario's een aantal andere scenario's toe te voegen. Gezien de huidige situatie, de politieke wensen en realiteit en om de continuïteit te waarborgen, is ervoor gekozen om de scenario's te beperken tot onderstaande 2 scenario's.

Scenario 2: Er blijft één binnenzwembad open. In dit scenario wordt voorgesteld één binnenbad open te houden, omdat het buitenbad slechts enkele weken per jaar geëxploiteerd kan worden. Het buitenbad wordt in dit scenario gesloten, omdat de binnenbaden een breder doel dienen. In dit scenario blijft dus het van Pallandtbad (Varsseveld) **òf** de Blenk (Ulft) open.

Bij een bestaand bad is er geen keuze voor een nieuwe locatie. Qua bereikbaarheid is Ulft voor een meerderheid van de inwoners een centralere locatie dan Varsseveld. Ongeacht welk zwembad open blijft, er ontstaat voor de inwoners van de gemeente geen 'blinde vlek' voor wat betreft de bereikbaarheid van een zwemwatervoorziening (zie ook bijgevoegde regio Achterhoekkaart). Er is in dit scenario veel ruimte om met buur- c.q. regiogemeenten in overleg te gaan voor wat betreft samenwerking. Voor recreatief zwemmen is in dit scenario vrijwel geen gelegenheid meer. Zwembad Bahia (Bocholt) is echter een recreatieve zwembadvoorziening waar inwoners van de gemeente Oude IJsselstreek al gebruik van maken. Deze zwembadvoorziening heeft voor een dergelijke voorziening een acceptabele bereikbaarheid. Die bereikbaarheid kan verder verbeterd worden voor Bahia door een adequate busverbinding aan te leggen.

De bestaande baden zijn qua gebruik niet multifunctioneel. Het gebouw daarentegen zou multifunctioneel ingezet kunnen worden. Met name het van Pallandtbad biedt hiervoor kansen. Zwembad van Pallandt biedt meer mogelijkheden als 'functioneel doelgroepenbad' dan zwembad de Blenk. Om zwembad de Blenk echt geschikt te maken voor alle functionele zwemactiviteiten zal er veel geïnvesteerd moeten worden.

De twee bestaande binnenbaden zijn iets meer dan 25 jaar oud. Dat houdt in dat er aanzienlijke kosten aankomen voor zowel het installatietechnische gedeelte als voor het gebouwonderhoud. Een investering om duurzamer met energie om te gaan lijkt financieel onaantrekkelijk. Ontwikkelingen in Varsseveld maken het van Pallandtbad op het gebied van exploitatie het aantrekkelijkst. De sporthal wordt uitgebreid, er wordt een turnhal gerealiseerd en er is concrete interesse van een commerciële sportaanbieder in de toekomstige exploitatie. Door concrete interesse in de exploitatie van het van Pallandtbad door een commerciële sportaanbieder wordt voornamelijk de gezondheidsfunctie van het zwemwater in Varsseveld versterkt.

Doordat er minder m² aan zwemwateroppervlak is dan in de huidige situatie heeft dit consequenties voor de inroosting van doelgroepen. Hierbij kan vooral gedacht worden aan schoolzwemmen en zwemles. De keuze voor deze variant betekent dat er in de gemeente Oude IJsselstreek weinig aanbod meer zal zijn voor recreatief zwemmen. Zwembad Bahia is een recreatieve zwembadvoorziening waar inwoners van de gemeente Oude IJsselstreek al gebruik van maken. Deze zwembadvoorziening heeft voor een dergelijke voorziening een acceptabele bereikbaarheid. Die bereikbaarheid kan verder verbeterd worden voor Bahia door een busverbinding aan te leggen.

Scenario 3: Dit scenario gaat uit van het openhouden van de 2 bestaande binnenzwembaden.

Zowel het van Pallandtbad als de Blenk blijven open. De twee baden bieden voornamelijk toegang voor doelgroepen (zwemlessen, verenigingen etc.).

Er is een spreiding van de twee baden binnen de gemeentegrenzen, waardoor de inwoners goed voorzien worden van een zwemwatervoorziening. Voor recreatief gebruik zit bijvoorbeeld zwembad Bahia op acceptabele afstand.

De bestaande baden zijn qua gebruik niet multifunctioneel. Het gebouw daarentegen zou multifunctioneel ingezet kunnen worden. Met name het van Pallandtbad biedt hiervoor kansen. Door concrete interesse in de exploitatie van het van Pallandtbad door een commerciële sportaanbieder wordt voornamelijk de gezondheidsfunctie van het zwemwater in Varsseveld versterkt.

De twee bestaande binnenbaden zijn iets meer dan 25 jaar oud. Dat houdt in dat er aanzienlijke kosten aankomen voor zowel het installatietechnische gedeelte als voor het gebouwonderhoud. Een investering om duurzamer met energie om te gaan lijkt financieel onaantrekkelijk. Kortom, de exploitatiekosten zijn hoog. In dit scenario is waarschijnlijk meer personeel nodig dan in de andere scenario's. Dat brengt kosten met zich mee.

Verder wordt hier verwezen naar eerdergenoemde sportontwikkelingen in Varsseveld. In Uift is het zwembad een op zich staande voorziening, het betreft geen onderdeel van een sportcomplex.

In dit scenario sluit het buitenbad De Paasberg. Dit zal in Silvolde/ Terborg onrust tot gevolg hebben. Gebruikersgevolgen zijn er in mindere mate, omdat de binnenbaden nu ook al de grootste doelgroep bedienen.

Argumenten

Hieronder staat een wegingsmatrix weergegeven. In deze matrix zijn de belangrijkste criteria ten aanzien van zwembaden opgenomen en afgezet tegen de scenario's die beschreven zijn.

	Bereikbaarheid (x2)	Multifunctionaliteit (x1)	Kosten exploitatie (x2)	Draagvlak inwoners (x1)
Nieuw functioneel binnen- en buitenbad met verrijdbaar dak	+	++	+	+/-
Bestaand bad Varsseveld openhouden	+/-	+	+/-	-
Bestaand bad Uift openhouden	+	-	-	-
Twee bestaande binnenbaden openhouden; buitenbad sluiten	++	+/-	-	+/-

Op basis van de wegingsmatrix kan worden geconcludeerd dat het realiseren van een nieuw functioneel zwembad met binnen- en buitenbad de meeste potentie heeft en de meest aantrekkelijke optie is. Hierbij moet wel aangetekend worden dat dit scenario vraagt om forse investeringsruimte. Het openhouden van de twee bestaande binnenbaden lijkt ook een goede optie, echter qua exploitatiekosten lijkt dit toch een minder goede keuze. Gegeven de ontwikkelingen in Varsseveld lijkt het openhouden van het van Pallandtbad een goede keuze indien ervoor gekozen wordt om één bestaand bad open te houden.

Financiën

In het maatregelenoverzicht 2012 – 2015 zijn ten aanzien van de zwembaden de volgende taakstellende bezuinigingen opgenomen:

<i>Taakstelling begroting</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>
Personeel derden zwembaden	23.000	23.000	23.000	23.000
Zwembad De Blenk	15.280	16.235	18.145	19.100
Zwembad Van Pallandt	10.436	11.088	12.393	13.045
Zwembad De Paasberg	6.284	6.677	7.462	7.855
Overige accommodaties	0	200.000	400.000	640.000

Het is op dit moment nog niet bekend wat de kosten van het nieuwe zwembad zijn. Wij staan een functioneel bad met beweegbare bodem en dak voor. Hiervan zijn de kosten niet zo gemakkelijk te ramen. Gedacht kan worden aan een raming van € 4 tot € 10 miljoen.

Bij de aangegeven richting gaan wij er in ieder geval vanuit dat de jaarlijkse exploitatielasten van een nieuw zwembad lager zijn dan de huidige exploitatielasten van drie baden. Hierbij is het duidelijk dat de personeelskosten bij de keuze voor één bad behoorlijk teruglopen. Indicatief kan hierbij gedacht worden aan € 300.000,- per jaar.

Voorgesteld wordt dit uit te werken op basis van de richtinggevende uitspraak van de raad. Dan kan ook een inschatting gemaakt worden van de overige kosten.

Bijlagen

Overzicht van zwembaden in de Achterhoek